

hanc eni n' recipit, si recipit, eam eni pluribus placuisse
 asserit ipse d. 2 de aia sect. 4. 582.

Hanc q' mediam sniam, tanquam facile-
 rem, & uniuersa phya. Theologicis q' comu-
 diorem defendemus. Itaq' in primi, supponendum est
 n' repugnare extri, q' substantia indiuisibile potest per m-
 am entitatem indiuisibilem exire spatio imaginario
 diuisibili, ut de hoc nemo negat, & de Angelis, ac d
 aia nota apud Vazq. l. p. d. 100. usque ad caput 6.
 oij fere antiqui S. recedunt, cum quibus et sentiat:
 pydius notat 13. p. q. 75. a n. 79. t per entitatem ali-
 enam modalem superadditam indiuisibile, ut de An-
 geli, et de aia nota tenet Furlandus in Meta d. 12. sect
 6. 57. et Vazq. utatur c. 7. id accipit intendit, et
 male, vocat S. q' hanc ubicationem Angeli
 diuisibilem esse existimant, imi quod est primus in-
 uentor Suar. in Meta d. 30. sect. 7. n. 29., et d. 61. sec.
 4. n. 36., et Somo. 5. in 3. p. d. 48. sect. 1. c. lib. 4. de Ange-
 li, c. 17. ubi n. 1. facit hanc eius sniam uisam fuisse
 admiratione dignam, et nimis malem, in ea tn possi-
 tens. Nihilominus, inquit, non exuberio confiteri
 ingenij mei tarditatem, et reuera talis snia inexpli-
 cabilem, et intelligibilem reddidit distinctionem corporis
 ab spii q' eam opinionem, q' corpus in eo distinguit ab
 spii q' huius integritatem per non habeat, illud uero ex
 ipso ualeat, ut egregie notauit Furl. de aia d. 2.
 sect. 2. 5. 19. In ead' in Suar. snia est Raynaldus
 dist. 4. q. 3. a. 1. n. 199., et Aresius quidam l. de ge-
 neratione q. 19. apud ipsum.

Bein?

Vein' sit nostra, & unica (to: Quanti-
tas) (& id est de oi alio ente termino) ex-
tat ex alijs, quibus part' indivisibilibus, virtute un'
divisibilibus. 1° l. q. ut patet ex dictis, non
implicat ex viis, qd res indivisibily part' possit cor-
rere spatio imaginario divisibili, si ita ly, res ita
correspondat spatio divisibili, ut excludat aliam
ab eodem spatio, poterit esse composita: & talis e'
de factis quantitas.

2° Quae ex multis commodis, q' sequuntur
ex tali compositione continui, & ex mul-
tis incommodis, q' evitantur. 1^m immodum est, qd in hac
materia recte intelligit' in quo consistat tarditas, & velocitas
motus: nam si mobile sit velocissimum, in uno instanti
requirit totum spatium proximam cuilibet suo indivi-
sibili, ita ut singula illius puncta relinquat totum
spacium adaequate occupatum, & aliud proximum adae-
quatam acquirant: at nimis velox dequirat aliqd
de spatio proximo cuilibet suo indivisibili, ita ut sin-
gula puncta spatium occupatum p' se retineant, par-
tem de perdat. 2^m immodum est visum ex hoc,
qd bene percipit', quomodo n' possit dari motus in
infinite veloxi, q' singula puncta nat' occupant
certum spatium adaequatum, tamquam propriam sphae-
ram, & nat' minus occupare n' possunt, q' diuini-
tus prop'nt, ut Angelus nat' n' pot' correspondere
cuilibet spatio, id certo. Percipit' et' quomodo
possit dari motus in infinite tardior, q' spatium
imaginariam habet infinite divisibilitatem vir-
tualem, cuius semper minor pars acquiri potest.

Contradictio 1.^a q^a si mobile in uno instanti
 acquirit per singulas suas pes indivisi-
 les totum spatium proximam adaequatum singulae, dabit
 in motu in instanti imaginatio ois indivisibili, qd
 nemo vidit. 2.^a eor. Conspicite in opione vii. no. p^{ri}.
 Nam id est in vii opione negant motu in instanti ois indi-
 visibili, q^a si res eper sit in duobus locis, qd nullo repu-
 gnat, q^a iret de ext^o ad ext^{er}imum, quin transiret per
 medium, qd et divinitus se pugnant videt: at in isto
 casu neutrum sequit, q^a dum singula puncta (ex q^a
 componit^r itinum) incipiunt in hoc instanti imagi-
 natio ois indivisibili, et intrinsece in suis locis immediato
 adaequato, sⁱ in adaequato, et extrinsece detinunt esse
 in ante adaequato, sⁱ in adaequato, neque sit sunt in du-
 bus locis, neque transeunt de extremo ad extremum,
 qu transeant per medium, ut patet, q^a n^o interme-
 diat in^r spatium relictum, et acquisitum: qd in eversi-
 onet, si aliqd cepit in uno instanti relinqueret esse
 spatium occupatum, et acquireret aliud adaequate
 dixim: tunc n. nulla pars occuparet spatium si-
 bi proximum, si ultima d^e se^o deberet occupare spati-
 um prox^o 1.^a, ut patet.

3.^m in modum his simile, est, qd recte et
 ite p^{ri}, quomodo qd rota eod motu cie-
 eur, circulus interior, ac inferior minus sp^oij delev-
 rat, quam exterior, sⁱ superior, cum in^r utroq^{ue} sit
 aequali impulsu: qd qd ex eo puenit, q^a cir-
 culus inferior per singula puncta in singulis
 instantibus minus sp^oij novi acquirit, quam cir-
 culus superior, q^a sⁱ impulsus in orbem si aequali,
 impenet.

impenetrabilitas, et resistit, quominus ad aqua-
re spatium novum, et puncta circuli inferioris, et
puncta circuli superioris, extendantur.

4^m. Immodum est, quod et recte intelligitur,
quomodo quantitas ad densitas, et rarefactions:
rarefactions, n. quod si singula pars, subter occupans est eum
spatium, quod natura possunt occupare: ad densitas vero,
quod tunc ad minus, quam natura possunt occupare, spa-
tium ibant: et ideo fortasse densitas dari possit
est natura in infinitum, si ita raritas, sicut de celo-
ritate, et tarditate motus dictum est. Dixi
enim fortasse de densitate in infinitum natura possibile, quod
videtur unaquaque res, versus minimum ad sui conser-
vationem natura exire certum aliquem gradum extensionis.

5^m. Immodum est, quod et recte percipitur, quod
modo sphaera physice perfecta, in qua omnia
puncta peripheria aequale distant a centro, possunt
moveri super planum physice perfectum, nam singula
pars, sphaera possunt, et quoad entitatem, et quoad
locum adaequari singulis partibus plani, cum sint omnia
indivisibiles, in entitate, et divisibiles, quoad locum.
Planum vero, aut sphaera mathematica perfecta est im-
possibile, quod semper illius pars desent correspondere
spatio imaginario divisibile, seu non minus, ac si
nulla erit pars imaginabilis, sed quam non summe-
at alia imaginabilis, et ideo nunquam illi po-
terit, aut perfecte planum, aut perfecte rotun-
dum.

6^m. Immodum est, quod recte percipitur
distis inter rem spacialem, et corpoream,
fin.

q̄ in eī opinione est imperceptibile: nam cū dicitur
 in eo spūm à corpore distingui, q̄ spū non habeat
 p̄ in se grandē, corpus v̄ illa habeat: et nihil
 omnino, et dicitur quicquid non habere p̄ in se
 grandē, et in esse corpus, v̄ dicitur à signata in
 corpore, et spūm non videtur subsistere. In nos-
 tra v̄ omnia facile distinguitur corpus ab spū in
 n. q̄ ita est in v̄o, ut illum repleat, et ut ab illo
 aliam entitatem repellat, siue habeat p̄, & non
 habeat, est ens inale, et corporeum, si v̄o non
 repleat locum, & habeat p̄, ut v̄o Angelus,
 siue n̄ habeat, ut Deus, aīa nostra, et Angelus,
 est ens spūale.

Primum in modum, q̄ cūtat, est, q̄ in
 eī omnia caremus his oībus in modis p̄di-
 ctis, q̄ in illa persistendo imperceptibile est quomō
 unus motus sit alio uelocior, & tardior: quomodo
 n̄ possit esse in infinitum uelocior: quo modo
 in eadem rota circuli interior segetius, exteri-
 or uero celerius moueatur ab aequali impulsu: quomō
 ead quantitas nullas de nouo acquirendo p̄ ma-
 iori spū correspondeat, q̄ rarifieri dicitur, et
 nullas deperdendo, minus spū occupet, q̄
 dicitur addensari: quomodo item perfecta sphaera su-
 per planum moueri possit, quā aut salbet, aut passio
 inuisibili, fiat aequalis alteri parti diuisibili quā
 locum, et quom entitatem.

2^m in modum, q̄ cūtat, est, q̄ non co-
 gimus facere nostram p̄tiam ridiculam
 dicentes, q̄ in extrema cuspidē unius aculei sunt

101
toti per proportionales, quot si in isto calce, et in uni-
uerso mundo corporeo, non modo in eo, qui defectus
est, sed et in eo alio factibile, ita ut prius exauriri de-
beat terra cetera, quam possit aliquid maius effici
re, quantum faciat omnia, quae potest; et prius de-
sinat aeternitas ipsius dei, quam possit ad ul-
timum per proportionalem illius cursum, pervenire,
et si per totam aeternitatem nihil aliud faciat, quam
in illius divisionem incumbere; et finita aeternita-
te non minus restabit dividendum, quam sit divisum. Quae
omnia et ridicula omnia sunt, et incredibilia, ac in via loci cunctis
non possunt, in nostra vero facilitate evitanti, ut patet per postea
quam remenerit ad usam per indivisibilem, non est am-
plius aliquid dividendum: Unde extrema cuspi unius
acutula videtur esse decem per, in quas dividitur, singu-
la tamen illarum, in alias dividitur non potest, ac si per dividatur,
ibi sistendum est in decima. Nulle alias sunt immo-
dia in via loci, quae passim occurrunt, sed non possumus singu-
la recipere.

Act. cum omnia videtur non habentia per
dum in antiquis finibus, quae siquidem in terro-
ris militabant, ad alia ipsorum argui: nos vero
et vetera, et nova proponemus, ne quidquam institutum
relinquamus. I. punctum antiquum a physica ratione
peritum, est umbrae, qualem Artus demonstravit in hunc
modum: Indivisibile additum indivisibile non facit maius,
quod ut lineae, unius palmi fiat maius, si magis ex-
tensa in ordine ad spatium, necesse est addere illi aliquam
extensionem, indivisibile autem, punctum non est exten-
sum, neque extensum, cum indivisibile additum alteri indi-

visibili.

uisibili nario ponant in eodem loco cum illo, eorū talia
 indivisi sibi debeant se mutuo tangere, ut aut aliqua se
 tangant, debent eorū extrema esse sibi, q̄ definitio nam con-
 tatey traditam ab eorū & Physicorū e. 3. extra uerō in-
 dividuum n̄ sunt p̄ illorū, quoniam p̄sibi cavent, sed
 sunt tota ipsa indivisibilia, acin' si sunt sibi quoad ex-
 terna, sunt sibi q̄ ad se tota, et r̄er s̄ unum addari alteri
 n̄ faciet maius in ordine ad locum, ut extensis quantis
 talia, q̄ est per ordinem ad locum, non pot' reddi mai-
 or p̄ additionem indivisibilem, q̄ quantitas non pot'
 stare ex se sibi p̄sibi oīo indivisibilibus, nam minima
 magnitud' sine quantitas erit illa, q̄ isteterit solum
 videtur indivisibilibus, q̄ v̄o isteterit tribus iam exit ma-
 ior, et quoplam addiderit indivisibilia, eo maiorem
 faciet quantitatey, q̄ scire nequit, nisi indivisibile ad-
 ditum indivisibili faciat maius, q̄ eorū.

Hac argūm in primis si aliquid habet roboris
 est i' Zenonistas, qui quantitatey ex p̄sibi oīo
 indivisibilibus ipsonant: v̄n uident' eorū ad r̄cedendū,
 q̄ duo indivisibilia ipsorū, nario debeant esse in eodē
 loco: cum n̄ et quoad locum, et q̄ ad entitatem sint oīo
 indivisibilia, si se tangunt quoad entitatem, debent se
 tangere s̄ se tota, et si se tangunt q̄ ad locum, debent se
 tangere s̄ istum locum, alioqui si n̄ se tangant quoad
 istum locum, et q̄ ad istam entitatem iam non erunt oīo in-
 divisibilia, q̄ ad utrunque, ut patet, q̄ iam se tangentes
 s̄ unam p̄m, et n̄ s̄ aliam, acin' tam haberent p̄m,
 et p̄m, q̄ est esse divisibile.

Nihilominus, quamvis huic argūo viser succ-
 umbant Zenonistas, eorū censio et i' ipsorū

nit

nihil concludere, q^d illa se tangunt, quoz, extia sunt
 sit negatiua, sⁱ int^r quoz, extia int^r mediat, non^o non^o
 opuy, q^d unum punctum sit in eod^e loco cum alio, q^d tan-
 get: alioqui et pars epe^t in eod^e loco cum puncto aspu-
 latius, q^d eand^e it, imo utraque pars aspuata, aspe^t in eod^e
 loco cum puncto uti ambabus, et iter^o duae p^{ar}tes epe^t in
 uno loco indiuisib^{il}, sⁱ punctum epe^t loco utriusque p^{ar}tes, quaz tan-
 get, aspe^t in epe^t n^o idem in uno, sⁱ et^o in duobus locis, diuisibi-
 libus; q^d natio erit recedendum, q^d punctum tangi possit a
 re, q^d non sit in eod^e loco cum ipso, sⁱ cum qua punctum n^o sit
 in eodem loco. Et reuera in tempore id est euiden, nam
 tempus, et instans non pot^{er}unt esse sibi, an^o magis durat,
 qui durat per horam, et instans, quam qui solum durat
 per horam, alioqui n^o magis, possit saluari, qui durat
 per horam, et instans, quam qui durat per solam horam,
 q^d est falsum, q^d in uno eod^e instans, pot^{er} homo elucere
 factum uisionis, aspe^t in per horam n^o elucere illum
 actum, dummodo elucet in instanti immo^o sequenti, sal-
 uabilis.

In a fortiori p^{ro}dictum argum^{en}tum int^rcludit^o non
 q^d negamus, an^o nimirum q^d indiuisibile ad-
 ditum indiuisibile n^o faciat maius; et illuz p^{ro}batioe,
 nimirum q^d indiuisibile n^o sit extensum, e^t q^d natio de-
 beat esse in eod^e loco cum alio indiuisibile, id n^o falsum
 esse iam stat^o ex p^{ro}xim^o dictis, et in opinione Zenonis,
 et a fortiori in nostra, qui uni rei p^{ar}tes indiuisibiles af-
 fignamur, locum diuisibilem: neque n^o n^o itaq^{ue}, are
 quit sitaneam extiam positiuam in eod^e loco, sⁱ negatiua,
 i. e. ita esse in locis immo^o, ut n^o possit mediate alius
 locis, sicut epe^t unum instans, alteri it^{er} quum non est
 exire.

exire sit, si in ea n' exire aliud.

Replicabit: si unum indivisibile tangit aliud
 s'm se totum, & s'm p'm, si s'm se totum, iam
 est in eod' loco cum illo, si s'm p'm, iam n' erit indivisi-
 le; q' & dicendum est esse in eod' loco, ac p'm n' facere
 manus, iter neque extensum, t'm se indivisibilia, qd est
 i' suppositivem. Sed unum indivisibile n' solum tan-
 gere aliud s'm se totum, si n' extat, i. tangere quidem
 extatam entitatem alterius indivisibili, q' n' habet partes,
 non est illud tangere in o'i lo, in quo est: sicut tran-
 git aiam ras lem in pede, tangit quidem totam ani-
 mam ras lem, n' t'a tangit illam extat, i. in o'i loco,
 in quo ipsa est, q' et est in corpore, e' id est de sed,
 et de corpore: un' n' requiritur ex illo motus itatu
 locali q'd extitatem, qd illud indivisibile, qd tangit
 aliud, sicut in loco cum illo: ac p'm bene possunt esse
 in entitate indivisibilia, et n' t'minus facere magnum,
 sicut extensum, e' manus, q' ita sunt in loco, ut unum
 repleat locum, et duo maiorem locum: magnum aut'
 est id, qd ita correspondet loco, ut illum repleat, i. ita
 ut non possit aliud magnum in eodem loco: minus
 aut' est id, qd istas ex duobus, quorum utrumq' excludit a-
 liud a suo loco

Probat, ex hoc sequit' p'm indivisibilem inen-
 menam habere duo latera, q' ex uno tangit'
 a p'e anteriori, et ex alio tangit' a p'e posteriori; q' est
 divisibile: sicut aut': sequit' illam p'em intermediam habere
 re duo latera extrinseca, ad aut': intrinseca, nec o' aut'.
 Sic n' unum quodlibet inter duos angelos, imo un' duo
 corpora d' habere duo latera extrinseca; e' centum
 int'.

in^o dicitur, linea, inaequali, concurrente, ad habere p^ota
latera extrinseca.

2^m. funium antiquum à Mathes deriva-
tum est in hunc modum: Sit trian^o uel
aquilascens, cuius basi N. O quatuor em^o istec indivisi-
bilibus, d^o quam basim describent^o duo latera A. B., &
inde ducatur linea in^o puncta A. B., q^o sal^o duo b^o puncta
ot^o istabit, q^o a^o d^o istabit est: deinde alia linea du-
catur in^o puncta C. D., q^o cum maior sit, debet habere sal^o
tria puncta: postea ducatur alia linea in^o puncta E.
F., qua saltem quatuor puncta itinebit, q^o iam erit ma-
ior p^ocedente: deinde ducatur alia linea in^o puncta
G. H., q^o quinque puncta habere debet, cum sit mai-
or ante, & cum ex suppositione basi quatuor em^o puncta,
se p^o indivisibiles itineat, iam linea descripta supra
ipsam basim intra latera eius^o trian^o uel aquilascens ma-
ior erit ipsa basi, cuius opposit^o ostendit Euclydes, lib.
1. p^o p^o 21.

Hoc em^o funium ut^o ichedie, nisi à spa-
tio imaginario, in quo sunt illa puncta
o^o indivisibilia, in istius em^o reali^o ut^o ipse, quia
pars p^o indivisibili, uirtute em^o indivisibili, po-
test correspondere multi, p^o spatij o^o indivisibi-
libus; et d^o n^o p^o p^o s^o. Et semper maiori spa-
tio imaginario sine p^o p^o reali, an pau-
cior^o; ut p^o in cera aqua densa quadransula-
ri, q^o n^o stringatur à p^o superiori, et f^o ad trian-
gulum, iam antea cum ipso p^o superne, & in-
ferne occupabat spatium, postea uero cum ipso p^o
iam superne minus occupat spatium, quam inferne; &

est sequitur ex prædicta demonstratione non posse lineam descrip-
tam si verum esse maiorem ipsa basi, quod spatium ima-
ginarium, non vi quadam entitatem primum reale, ut patet
in cera quadrata, quod si sit æquale densa anæcim sin-
gulari postquam stringitur, utrinque manebit æquale, quod
fit reale; si vero à parte superiori sit magis densa, post-
quam stringitur, superne manebit maior quoad partem realem,
hæc maneat minor quoad partem locales imaginarias, quæ partes in-
feriores, hæc in entitate pauciores, maiorem in locum ima-
ginarium occupabunt: unde si Zenonis aliquid valeat hoc
functum, quod singulis partibus indivisibilibus singu-
las partes spatij et indivisibile assignant. Nobis enim ut patet
ex dictis, nullum negotium faceret, et ita sitis aliam ma-
thematicam demonstrationem, quæ nostra præ facili diluamus.

Sed instabit, in spatio imaginario recedimus partes
indivisibiles, et alia proportionalia, in in-
finitum divisibiles; et per hoc itinus idem recedere debe-
mus. Neque ratio: diversa ratio est, quod divisibilitas in infi-
nitum in spatio imaginario non arguit infinitatem actu-
alem, sed est infinitatem ubicationum partium, quæ deus
potest præcedere, sicut in alio, et minorum potest præcedere
colore, medius in infinitum, et alia in rationem et
leorem: quia spatium imaginarium in ratione loquendo,
nisi aliud est, quam plures ubicationes reales partium ma-
gis, et minus distantes, quæ inter duas ubicationes, quarum
una adæquate est extra aliam sunt partium, alia quasi
media, quæ participant de utraque, id est magis, recedunt
ab illa, et magis accedunt ad istam: et maior accessus de-
signat propinquitas, et maior recessus, hoc distantia, quod si sit distantia, et
dissimilitudo harum ubicationum, quod si in media.

Nec potest

Nec pot' n' admitti hac diuisibilitas in infi-
 nitum in spatio imaginario, q' q' circuli, q'
 est p' p' centrum motus in rota, singula eius puncta, & p'
 acquirunt aliquam p' in spatio sequentis, & puncta circuli
 superioris acquirunt plus, & sic de alijs circulis su-
 perioribus; si aut' illud spatium n' posset diuidi in infinitum,
 aliqui eadem circuli occupare eorum spatium sequentis:
 ut si alius superior adhuc adderet, is non posset celeri-
 us moveri, q' n' esset spatium, q' acquireret, id n' esset
 absurdum.

Necque obstat, q' distantia esset, & disti-
 nctio in' duas ubiaciones, adaequatas,
 est finita, quomodo, & utiqueant alia ubiaciones, me-
 dia in infinitum: sic n' distia in' hominem, & leo-
 nem, & in' album, & nigrum est finita, & n' possunt spe-
 cies media in infinitum ferri: nam bene pot' res finita
 habere sub se perfectione infinitas inferiores: hoc n'
 n' arguit rem illam esse infinitam, sed esse meliorem rebus
 infinitis inferioribus: maxime n' discrepant infini-
 tum in perfectione, & infinitum in multitudine: hoc n'
 est, in quo nunquam plonit ad finem, & id caret
 in' intrinseco; illud uo est, q' habet in' intrinseco,
 ut Deus, q' sine dubio est in se determinatus, singularis,
 & hic no, in' d' se nit' habet perfectus, & id caret in'
 extrinseco.

Presumes, in no' ce' infinito hab' minimus, si-
 licet binarius, quo n' pot' esse minor, & q' ali-
 qua est creata perfectio, qua non possit esse minor, & ite'
 in spatio non possunt in infinitum ferri ubiaciones me-
 dia in' duas, aliaq' extrema, adaequatas. Nec p' itam:

Virgo

Divisa ratio est, q^d multitudo opponit unitati, et sponit ex
 unitatibus, ut oportet venire ad aliquam minimam
 constantem ex duabus unitatibus, qua si daretur minor,
 sequeretur unitatem n^{on} esse unitatem, ac in pra unitatem esse
 posse maiorem simplicitatem, q^{uod} implicat. In perfectione
 uo n^{on} est opus, ut sine p^{ar}te, ad satis, q^{uod} sit alia perfectio di-
 versa, et inferior participatio Dei, qui magis, ac magis, et
 minus ac minus se coiccare pot^{est}.

Insuper es, q^{uod} iam infinitum in multitu-
 dine habet tria in se invicem, si binarius re-
 soluitur in duas unitates, quarum neutra est ulterius di-
 visibilis. Neq^{ue} sequel: nam t^{er} binarius in duas uni-
 tates resolvat, adhuc multitudo infinita n^{on} exhaustitur,
 q^{uod} supersunt infiniti binarii resolvendi, q^{uod} nunquam
 resolvi poterunt usque ad aliquem, qui sit ultimus. Unde
 sicut non pot^{est} esse tam infima ubicatio in perfectione, et
 in sua sphaera, qua non possit alia minor p^{ar}te, quae
 minus sp^{at}ij occupet, ita et in quolibet sp^{at}io imagi-
 nario appropriari possunt duae p^{ar}tes, aequales, q^{uod} in linea
 quinque puncto^{rum}, ubicatio adaequata tertij puncti est
 media cui^{us} d^{ext}er ubi d^{ext}er p^{ar}te, in eadem illud sp^{at}ium
 occupatum a tali linea: et in multitudine infinita ex-
 tum est dari medium, et dimidium, nam in multi-
 tudine hominum infinita totidem essent manus dex-
 terae, quot seniores, ac p^{ar}tes essent duae hemidecari-
 ces, homines uo essent medij in illis manus, ac p^{ar}tes
 daret in illo infinito, et medium, et dimidium.

Tertium primum antiquum primum physicum,
 primum mathematicum, est, q^{uod} ex sphaera Leonis regni.
 et n^{on} posse unum corpus moveri velut in alio, si n^{on} linea

p^{er} motum.

7
p motum transcendenda componatur. ex quatuor punctis, eod.
tempore, q. percurrat ab uno mobili, natio percurrat ab alio,
q. cum singula puncta sint indivisibilia, n. pot. e. pertran-
siri ab uno mobili celerius, quam ab alio, alioqui iam esse
aliquid divisibile. q. a. unum mobile n. pertransiret, sed
per. eo tempore, q. alterum mobile pertransit eod. tempore,
si celerius pertransit; dein h. iste transitus fieret in
instanti q. punctum, & in tempore: si fiat in instan-
ti utriusque mobile aequ. ut Citer pertransit, q. a. in ins-
tanti non est prius, et posterius: si fiat in tempore, se-
quitur punctum esse divisibile, q. cum singula habeat
puncta, et portiones, si aliquid transit in eod. tempore,
qd. in t. non est pertransitum, et ideo n. n. n. tempus,
ut utrum pertransiret, sine dubio in puncto est una pars
et alia, et iter est divisibile. Hoc et finitum ali-
quid valet i. Zenonismo, n. t. n. i. nos, ut patet ex
2. Pl. et ex Contradict.

4. m. finitum antiquum est petium ex au-
thoritate Concilij Constantiensis, sessione 15.
ubi nunquam in phys. erroribus damnat Joanes Be-
clephus, eod. dixerit lineam aliquam mathematicam conti-
nuam imponi ex duobus, tribus, & quatuor punctis im-
m. aut ut ex punctis simpliciter finitis. Ceterum bo-
nus iste Concilij Constantiensis, n. maiorem habet au-
thoritatem, quam viri scholasticorum, omnia, cui nos ad-
haerendum esse negamus: nam h. i. S. S., qui Conci-
lio interpretari, tenuerint e. eod. opinionem id esse
in phys. errorem, Pontiphex in Martinus V, q.
seculari epistola, q. habet in fine Concilij Constan-
tenses Sess. 2. Concilij, dum condemnationem erro-

num Joannis boolephi à Cautilio factam appbat, ut
 recenseat 45. articulos, in quibus n̄ retinetur ille de ipsi-
 one linea ex punctis. Et ideo recte Valentia 2^a 2^a
 q. 1. d. 1. puncto 7. § 44. in solutione ad 7^{am} questionem,
 dixit n̄ esse hoc Concilium quoad oia appbatum, sed solum
 quoad ea, q̄ ad fidem, et bonos mores atinent, nec aliud vo-
 let Pontifex definire, ut ibidem docet Valentia §
 40, et q. 5. d. 1. puncto 3. in prin, et Turbadus in Physica
 d. 15. sect. 5. § 135. Sed si non est temerarius, q̄ à coi snia
 recedit pp̄ evidentem utilitatem, et rationem, multo minus
 ead̄ censura dignus erit, q̄ hanc auctoritatem S^ci illius
 Concilij non magni fecerit in hac m̄a, et per se iam dici-
 tur esse auctoritas uniuersae Ecclesiae, oēs n̄ Christi fide-
 les, et Ecclesiae doctores sine Pontifice non faciunt. Rele-
 siam et in rebus ad fidem, et pietatem spectantibus,
 multo minus in illis, q̄ pertinent ad phy am.

1^a finitum notum, est, q̄ sicut se habet intensio
 in qualitate, ita extensio in quantitate, ad
 q̄libet intensio per oīes partes diuisibile. q^o quantitas
 extenditur per p̄s partes diuisibiles. Nemo mai: quia
 oīs est certa pars qualitatis, q̄ iam r̄tinet multas
 alias p̄s partes indiuisibiles, in q̄has oīs ipse diuidi
 potest, sed simulab̄ in alia diuidi ulterius non pot-
 sunt: extensio uero in quantitate itat ex singulis
 punctis extensio aliorū ab eod̄ loco diuisibiles, quoniam
 h̄ replent. m

2^a est, q^a quantitas non accrescit in ins-
 tanti, alioquin tolleretur motus accrescitionis,
 sed si componeres, et extenderes per p̄s partes indiuisi-
 biles, accresceret in instanti, siquidem quibet illos
 p̄sum.

prim, cum ejet pars indivisibilis, nario pducet est
sit per actionem instantaneam; q^d quantitas ex eius
partibus n^o componitur. Hoc funtum multa vera con-
fundit, e multa falsa supponit. In primis n^o con-
fundit motum accrestionis, cum pductione quantitatis;
nam motus accrestionis n^o est pductio quantitatis, s^{ed} e
pductio solius unionis novae quantitati, cum alia pex-
istente, ut habet Furtiv. d. 3. sect. 4. s^{ed}
solius unionis novae ma cum pra^{ter} aliam, q^{ae} p accrescendi-
bitur ad unionem quantitatis, in quantum quantitas, q^{ae}
est unita ma^{ter}ae acquiritorae, et media^{ter} capiti uncti cum
pra^{ter}, cum qua ma^{ter}ae unit. Dein falso supponit dari
in tempore instantia realia oio indivisibilia, vti accres-
tio, s^{ed} additio unius in p^{ar}te ma^{ter}ae, et ite^m quantitatis,
fit in uno instanti virtute divisibili, q^{ae} cum actio de-
la pductiva unionis ma^{ter}ae ad pra^{ter} sit et ma^{ter}ae, et hanc
beat suam durationem virtute divisibilem, non pot
fieri nisi in instanti quodam virtute divisibili, q^{ae}
est fieri in tempore, si componit hoc instans reale cum
instanti^{bus} imaginariis oio ind^{ivisibilibus}, q^{ae} concipi
possunt in tempore imaginario, q^{ae} hoc instans
reale habet extensionem virtualem, q^{ae} instantia illa
imaginaria carent. Denique ipsi quoque adver-
sarij, si modo attigere velint, q^{od} sit accrestio,
nario debent recedere, q^{od} accrestio sm^{it} unam p^{ar}tem
fiat in instanti quodam suo s^{ed} reali, sive imagi-
nario, q^{ae} ad generatio fit p^{er} est in tali instanti,
ut optime ostendit cum sua cor^{re} Furt. ubi s^{ed} sect. 3.
a. 20: accrestio aut^{em} t^{em} non distinguit^{ur} ab ag^{er} genera-
tione, t^{em} nario imitat^{ur} illam: vti si pars ma^{ter}ae in instan-

si suo uniti p[ar]te, et pars quantitatis, debet uniri in eod[em] instanti, alioquin in aliquo instanti esset p[ar]te m[ul]ta, et n[on] quantificata.

3^m est nosa indivisibilia sunt tota in toto loco suo ad aqua[m], et tota in qualibet eius p[ar]te, id sic modus expendi in loco est definitivus, et p[ro]p[ri]us rei sp[eci]ali; q[ui]a nosa indivisibilia non sunt m[ul]ta, id sp[eci]alia, et n[on] h[ab]ent ex illis quantitas componi. Dist. mai: nosa indivisibilia s[un]t tota in toto suo loco ad aqua[m], itaut singulis similibus alijs p[ar]tibus, et cuilibet alteri enti corporeo quando resistant, id mai: itaut aliud indivisibile componam g[er]tum in eod[em] loco admittant, res o[mn]i mai. Et hic modus expendi in loco nec est definitivus, nec p[ro]p[ri]us rei sp[eci]ali, ut patet, q[ui]a res sp[eci]ali ita e[st] tota in toto loco, et tota in qualibet p[ar]te loci, ut n[on] repellat aliam entitatem, s[ed] corpoream, et sp[eci]alem ab eod[em] loco.

4^m est, q[ui]a si nosa indivisibilia sunt tota in toto, et tota in qualibet p[ar]te loci, sequitur etiam aliquam quantitatem posse n[on] esse in puncto imaginario o[mn]i indivisibili, ac p[ro]p[ri]e non esse replectivam loci, id hoc n[on] est dicendum, q[ui]a est. Nego sequel. maiori: tum q[ui]a, ut patet ex p[re]dictis, q[ui]a N[on] admittuntur q[ui]a singula puncta n[on] possunt esse in uno puncto imaginario o[mn]i indivisibili, adhuc n[on] sequeret[ur] o[mn]ia posse n[on] esse simul in uno, eod[em] puncto: tum e[st] q[ui]a falsum est posse singula puncta n[on] esse in puncto imaginario o[mn]i indivisibili, ut dictum est p[ri]us. Et 4^m modum, q[ui]a cum qualibet res m[ul]ta n[on] exigat certam m[en]suram extensionis p[ro]p[ri]am suam in excitationem, non videtur n[on] posse n[on] esse in puncto ad punctum redigant: res v[er]o sp[eci]ali, qualis e[st] actus.

geluy.

gely, & aia nostra separata, cum n' dependeat ab influxu
caelesti in mai reservatione, bene potest nati esse puncto.

5^{on} est, q^a ex nostra snia sequit' non posse
lineam quinque punctoꝝ, dividi in p̄i, aqua-
les, si hoc est absurdum, q^d sensui repugnat, & experia;
5^{on} est. Dist. mai: sequit' n' posse lineam quinque punctoꝝ,
dividi in p̄i, aequali, s^{on} esse physicum, n^o mai: s^{on} spacie
um imaginarium, necoꝝ mai. Nam reuera um punctoꝝ
medium n' sit divisibile, natio debent manere ex una p̄i
tria puncta, & duo ex alia p̄i: sensus, s^{on} n' percipit
hanc inaequalitatem physicam, q^a singula puncta, & oc-
cupant spacium divisibile, illud s^{on} est tam exiguum,
ut effugiat sensum: vñ neque sensui repugnat, neque
experia sensitiva talis divisio physice inaequali: sicut
in eoi snia si aliqua minima pars p̄i dividat' in duas,
n' potest sensus discernere, nova illar, sic maior, & ut
traq, sit fact' divisibilis.

Sectio 4^a

De per q^d Quantitas, sit impe-
nebrabilis.

Impenetrabilitas, & pot' sumi positivè, & abse, &
negè, & respectivè. 1° modo est occupativitas, & reple-
tinitas loci, q^d vocari solet, extensio aptitudinali, in ord.
ad locum. 2° modo, est expulsiuitas, & remoriuitas
alterius reple. tui ab eodem loco Impenetrabilitati po-
sitiva, & abse r̄t impenetratio positiva, & abse, tan-
quam illius actus, & ultima perfectio, ut ma^o 1^a respon-

det.

des fiti tanquam illius actus, et ultima perfectio: h̄ impene-
 netratiō positiva, et absa, est ubi circumscriptum, et uo-
 cari solet extensio actuali, in loco: impenetrabilitati ue-
 ro neḡ, et respectiva rit impenetratiō neḡ, et respec-
 tiva, tanquam illius actus, et ultima perfectio, h̄ uocari
 potest actuali, expulsio, siue remotio alterius, repleti-
 vi, et replenti, ab eodem loco.

¶ His positis, cōter de impenetrabilitatem esse
 p̄metam quantitatis. Ego ori cum Surt.
 in collia d. 13. sect. 3. §. 5. et sect. 4. §. 39. censo impe-
 netrabilitatem positivam, et absam n̄ esse p̄metam, sed
 etiam quantitatis, ut patet ex trij: 1. h̄c impenetra-
 bilitas est occupatiua, et resp̄tiva loci, siue ut cōter
 vocari solet est aptitudinali, extensio in ordine ad locum,
 h̄c aut̄ est etia quantitatis, ut patet ex sect. 1. et
 n̄ est cui p̄metas. Alia finis corā aut debilita s̄,
 aut ex falsis p̄ijs p̄cedunt, idcirco oībus supercedunt.

In colligis 1. quantitatem esse positivam,
 et abs̄ impenetrabilem, q̄a est positivam, et
 abs̄ occupatiua, et replentiua loci. Colligis 2. h̄c
 impenetrabilitatem positivam, et absam fact̄, et im-
 med̄. consistere in ipsa etia quantitatis, q̄a immed̄, et fra-
 ct̄ consistit in occupatiuitate loci, q̄ est p̄cipue ip̄
 sa quantitatis, n̄a, et etia. Ita Durandus in 4.
 dist. 10. q. 2. Dubius 4. Thyrion, in tractu de n̄a loci
 q. 5. n. 69. Surt citatur, et alij de Suar. Tomo 5. in 3. p.
 d. 48. sect. 1. §. dicunt aut̄, et Arpa q. et d. 51.
 sect. 2. §. dicendum q̄, et alibi, quem de more nos-
 tri sequuntur. ¶ In quos sunt C. in hoc q̄ cap. digni-
 tate q. 1. d. 5. in fine.

Obi.